

**POEMES, EPOPEIA
I ODES DE LO SOMNI
I LA MAR**

NAN ORRIOLS

© Nan Orriols

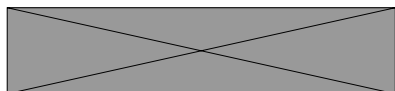
Correcció: Esther Pujadas. estherpujadas.cat

Disseny i maquetació: Toni Casassas

Dibuixos: Nan Orriols

Formigues: Bruna Orriols

Edita: calsiller.cat

1a edició:

DL

ÍNDIX

Pròleg	7
1a part	15
Decadència	16
Cornuts, Baudelaire i filosofia	17
Plàstics, Trotski i bisbes	21
Samarrets, poetes i santuaris	32
Lo somni	37
Conclusió	39
Surrealisme	51
Notes	53
2a part	57
Dies d'extrema dreta	58
«Pescador de vocaciones»	62
Traster	67
3a part	77
Valeriana	78
Comentaris	85
Addenda	99
Trapelleries dels catòlics i afiliats mentre els ateus estan de vacances	100

PRÒLEG

Aristòtil (384-322 aC) opinava que la dona era un home incomplet, i que els fills només heretaven les qualitats del pare. Per Plató, més dolent que una dona eren dues dones juntes, i Sòcrates proposava que totes les dones, nenes i nens fossin comuns. Podria continuar i escriure un llibre infinit. Encara ara, les religions tenen un menyspreu constant per la dona i la consideren indecent i culpable de fer caure l'home en el mal.

De fet, escrivint el pròleg del llibre que teniu a les mans ja dubto molt de qui soc, perquè hauríem d'entendre que, si soc un home imperfecte, serà que soc una dona. El llibre aclareix això i moltes coses més que l'autor, Nan Orriols —ell mateix em va manifestar que és un home imperfecte—, ha intentat aclarir perquè els lectors puguin també valorar les seves perfeccions i imperfeccions, entenent sempre —i això és important— que Déu nostre senyor va fer la dona d'una costella d'Adam. Sí, després va venir allò de la serp i la poma, però en això no cal aprofundir-hi, perquè no van aclarir mai si la serp era un pitó o un escurçó gegantí.

Aneu a un racó amagat i llegiu tranquil·lament el llibre, sense presses, sense música, i tot d'una veureu que el temps s'atura i que els personatges que no sabeu qui són apareixen al vostre costat, i hi mantindreu llargues converses, de dies i dies i fins i tot d'anys. Això és el llibre. Finalment, coneixereu Akhenaton, el faraó que va explicar que l'únic déu era el sol. Evidentment, el van acusar d'heretge i els sacerdots el van assassinar. Sí, com passa avui, any 2024.

Martina de Montgrony

la Bama?

1a PART

DECADÈNCIA

Escric el llibre aquests dies de les eleccions europees i al Parlament de Catalunya, amb trifulgues per l'amnistia, dies de jutges, d'exiliats i consagrats, de sequera i de pluja.

És evident que una societat que el 2024 continua tenint una monarquia imposada i una democràcia avalada per una constitució intocable és una societat decadent. Però el mateix passa a totes les monarquies, dictadures i repúbliques del món.

La quitxalla mor enterrada viva. Els déus, com sempre, prediquen la pau i la guerra. La vanitat viu de l'erari públic, i la mort de Sòcrates escrita per Plató no la llegeix ningú.

Som tots cornuts, però no ens emmirallem, no fos cas que també portéssim banyes.

CORNUTS, BAUDELAIRE I FILOSOFIA

Reis cornuts, reines cornudes, però també veiem cornuts a tots els parlaments i ajuntaments del món. A les nostres vides, les banyes són una cosa natural.

Els processos hormonals il·luminen en els clars de lluna escots portentosos on s'amaguen mames amb mugrons de mel, i per pura lògica de mamífer creat al fons de la mar neixen fills que ves a saber qui n'és el pare, perquè moltes vegades passa, passava i continuarà passant que els fills són parells al monitor de gimnàstica o són d'un alumne i una professora del carnet de conduir.

I si algú creu que no és cornut, és perquè no té ni gropa ni ullera. Ara bé, els cornuts reials fan més patxoca i distreuen més el personal. Sempre seran cornuts coronats.

Al Nil vam conèixer el sauri cocodril, que va
conèixer piràmides i faraons; també Cleòpatra i la
reina Nefertiti i el papió sagrat, pastor de
palmeres i animals, emperador de totes les vides.

I tot passa i no passa sense temps. I el poeta canta
o brama. No escolta els ocells ni de nit ni de dia.
La vanitat és del poeta que no té poema.

Baudelaire escriu Les flors del mal. Muntsa
Verdaguer diu que les trepitjarà. Rimbaud viu
Una temporada a l'infern. I Jaume de Mur viu
cent anys amagat en un bagul.

Vam inventar els diners i som pobres. Vam
inventar els medicaments i estem malalts.
Vam inventar les escoles i perdem la innocència.
Vam inventar els déus i les sectes, i perdem el cap.

Predicadors parlen i parlen de la igualtat de tots plegats. Igualtat, igualtat, igualtat...

A un pare jove li deixaren la criatura per cuidar-la una setmana. Li va donar el pit i el nadó va morir de gana.

El sol crema més que mai, els arbres moren i els rius es van assecant. Els deserts es fan immensos. Ara, però, hem canviat la realitat per la ficció: tenim les muntanyes nevades i les platges paradisiàques al mòbil, i ens estimem més un endoll per carregar-lo que una font d'aigua neta.

Vam inventar la filosofia i el sofisma, la veritat i la mentida i les hipòtesis inútilment verificables que anomenem ciències.

També la Bíblia, el Nou Testament i l'Alcorà, i no tenim ni un xic de caritat per nosaltres mateixos, perquè, tot i que hem inventat la justícia, només jutgem els altres.

Res del que diuen que va passar al món va passar com diuen que va passar. Res del que passa avui pot passar demà.

Cap bestiola no té calendari, però sap seguir el curs de la vida. Nosaltres, no.

L'univers és tan gran que existeixen més astres al cel que grans de sorra al desert.

Ara, amb sort, mirem la lluna, però no sabem per on ha sortit el sol.

El vent del sud ja ens porta el desert a Europa i la democràcia no el pot aturar. Les arbúcies seques es preparen per encendre-ho tot. L'oratge avisa amb crits i udols, però no li fem cabal. De fet, només coneixerem l'extinció quan, a l'últim instant, algú preguntí si els ocells volaven.

PLÀSTICS, TROTSKI I BISBES

Pocs miren el cel. Pocs miren la mar. Els metropolitans creuen en la humanitat, i molts encara pregunten a un déu i organitzen premis de tot tipus. També parlen de la indústria de la moda i de les hamburgueses. No veuen la sisena extinció. Viuen absents de la realitat, s'enganyen i creuen en la tecnologia.

Les televisions fan programes per anestesiar els útils i els inútils, i locutors i tertulians disfressats i tatuats volen donar exemple de com cal viure en un món feliç.

Els assassinats i els suïcidis creixen de manera galopant, i en un estat de demència insuperable per lluitar contra la sequera i el canvi climàtic, el Govern diu que «l'aigua no cau del cel». Aviat ens diran que ens podem banyar a les piscines sense aigua. Haurem de tornar a la mar?

I tot ve de lluny, però la fera ara galopa i no pararà. Cert que el neolític va ser un desastre, però el ferro es rovellava i les abelles feien mel i cera per a les espelmes. Tot va canviar amb la màquina de vapor i l'electricitat.

Fa més de seixanta anys, un industrial oncle meu, Manuel Comella, ja explicava el que ens vindria a sobre: «Els plàstics no s'oxiden ni podreixen. Una ampolla de plàstic, passats cent anys, estarà igual. Els plàstics seran un desastre per a la humanitat». El seu pronòstic s'ha acomplert. Ara ja vivim colgats de plàstics: milionaris de milers de milions de tot amb iots de plàstic, cotxes de plàstic, vestits i calçats de plàstic.

El nostre món es fa irrespirable i la nostra vida deixa de tenir sentit, encara que Jordi Basté, a RAC1, entrevistí els millors de tot, que, amb la seva vanitat, parlen com a salvadors del món sencer. Però no parlen de plàstics, no parlen del creixement demogràfic i no saben que, en molts aspectes, encara vivim al neolític.

Trotsky va escriure *La revolució traïda*, on vaticinava que la classe administradora acabaria convertint-se en classe propietària. Va ser perseguit i finalment assassinat, evidentment, per la classe propietària. I això ho veiem cada dia i arreu.

Ara ja ens trobem a la quarta revolució industrial, però també a la sisena extinció. La classe propietària, que no és altra cosa que totes les democràcies, dictadures i oligarquies del món, veu que l'increment de CO₂ i l'escalfament del planeta són irreversibles, i parla de minimització per allargar la bacanal de beneficis imprescindibles per produir armament, imposar voluntats i gaudir de privilegis robats.

En una cerimònia romana amb estètica, litúrgia i pompa impecables, el diumenge 21 d'abril de 2024 es va celebrar la cerimònia del nomenament del nou bisbe de Girona. Octavi Vilà, l'escollit, era l'abat de Poblet. Diuen que és sensible a la cultura i que té bons fonaments religiosos.

La cerimònia, que va durar hores, va comportar

tot tipus de promeses, renúncies, benediccions, bàculs i obres religioses. Amb centenars de bisbes, diaques, capellans, el nunci de Roma..., tot plegat va ser una obra monumental de teatre molt millor que les que es representen arreu del món. De fet, els figurants no eren figurants. Els protagonistes no eren actors. Els dogmes i els misteris no sortien al guió, i el teatre no era un teatre.

Avui, costa d'entendre veure una cerimònia de segles i segles en directe per televisió. Costa d'entendre que tanta mentida i tanta bogeria sobrevisquin per parlar en nom de Déu. És tot tan terrible que, si ets un lladre, un criminal, un violador, un pederasta..., tots ells s'atribueixen el dret de perdonar-te, i callaran per sempre els teus crims per complir amb el secret de confessió.

Pobres criatures! Pobre aquell que no pot entendre que les esglésies i els dogmes violen tots els drets d'un nat lliure!

Dies tempestuosos. Pluges i rius omplen la mar de plàstics. Els sofistes bramen paraules verinoses

i tòxiques. Cansat, marxo cent anys enrere per recordar el meu amic brasiler Brás Cubas, fill de Machado de Assis, que deia que «val més caure del burro que d'un tercer pis».

En un manicomi d'Itaguaí, el Dr. Bacamarte tractava un boig fill d'un sastre —d'això fa més d'un segle— que explicava a les parets (perquè no mirava mai cap persona) tota la seva genealogia, que era aquesta: «Déu va engendrar l'ou, l'ou va engendrar l'espasa, l'espasa va engendrar David, David va engendrar la porpra, la porpra va engendrar el duc, el duc va engendrar el marquès, i el marquès va engendrar el comte, que soc jo». I així, cada dia anava repetint «Déu va engendrar l'ou, etc.».

Avui, el manicomi no existeix. El boig i el Dr. Bacamarte, tampoc, però els que ens expliquen com hem de viure vesteixen de romans i resen el rosari —cada dia el mateix— i les lletanies — sempre les mateixes—, i d'altres llegeixen versicles o dormen amb El manifest comunista sota el coixí.

A diferència del boig d'Itaguaí, que era un bon home, tots els altres maten per defensar la seva veritat.

La llibertat és l'aïllament dels altres, però has de cercar diners per viure. Els diners ens esclavitzen.

La llibertat és viure amagat i aïllat però amb els diners suficients. Per tant, néixer lliures és la grandesa suprema. Però no pots malgastar ni un cèntim ni pots trencar l'aïllament. Avui, els esclaus són tots rics i van al psicòleg, que, evidentment, els cobra la visita.

Les parets tenen orelles i, amb els anys, les sargantanes es tornen cocodrils.

El sauri, immòbil, espera.

Els bojos estan contents, senyal que els va bé. Això diu un amic meu...

Cert és que ni l'Odissea ni l'Eneida ni tampoc l'Epopeia de Gilgamesh no es van escriure amb bolígraf ni ordinador. Cert és que la poesia narrativa cantava la vida d'Odisseu, Penèlope, Polifem i Nausica i d'altres vides i altres temps al Mediterrani; i tot, vestit de passió, intriga i mil sentiments.

Avui haurien de parlar de destrucció, crims, reis i dictadors arreu de la terra. Haurien de parlar de tots els mars i deserts. Segur que parlarien dels amors de Kennedy i Marilyn i també de la intel·ligència artificial. Segur que l'oda explicaria que molta gent mor de gana o assassinats en nom d'un déu, i que d'altres viuen milionaris amb els beneficis de la mort. Segurament, recordar Sofia Loren o Silvana Mangano distrauria l'escriptor d'odes amb bolígraf, i això és el que acaba de passar.

l'Horns.

SAMARRETES, POETES I SANTUARIS

El comte Tallaferro és un personatge mític del poema èpic Canigó escrit per mossèn Cinto Verdaguer. El meu amic escultor Enric Pladevall em diu que el Canigó és la seva muntanya. El Canigó és dels catalans del nord i del sud.

El Canigó veu la mar i les Illes Balears. Però Verdaguer, impossible d'abastar, no en té mai prou i crema els Pirineus i els canta «Muntanyes del Canigó / fresques sou i regalades...».

Enric, de fet, el Canigó no és la teva muntanya. La muntanya t'ha fet seu, com un dia, ara fa cap a setanta anys, em va robar a mi i el meu germà Ramon, i en Ramon Cotrina i l'Antoni Pous, i mossèn Ballarín i la meva germana Montserrat, que amb el meu pare, cridats pel Canigó i per mossèn Cinto, vam caminar dies i dies pel Costabona, les esquerdes de la Rotjà, pla Guillem i Marialles, i encara vam sentir el crit de Pau Casals i de les gorges de Carançà.

Verdaguer, Canigó, pàtria. Aquest és el poema, l'oda i l'epopeia, perquè, de fet, totes les aigües que neixen clares i netes de les entranyes dels

Pirineus són aigües plorades pels catalans. Cada gota recorda la pàtria. Cada gota rega l'esperança de llibertat.

L'obra immensa de Verdaguer és tan gran que, quan tota la humanitat sigui extingida, els astres encara la cantaran.

Amb el pensament fixat en el dia que la vida al nostre planeta va sortir de la mar, tal com asseguraven molts savis, vaig demanar a la meva gossa Indi —ja molt gran i un xic sorda i amb poca vista— què en pensava, atesa la massificació per creixement demogràfic, més avions, cotxes, plàstics, herbicides, insecticides, demència general dels individus que ens governen i un munt de coses més que li vaig estalviar per respecte a la seva edat. Em va dir que, si el que jo pensava era que la salvació de les espècies terrestres passava per tornar a la mar, ho veia molt difícil, perquè és molt probable que ja estigui tan contaminada com la terra. També filosofant amb ella, vam concloure que tampoc era gens clar que les espècies que encara viuen al mar hi acceptessin la

nostra presència.

Per distreure'ns del capficament, vaig explicar-li que l'altre dia, a la caixa d'un supermercat, vaig veure una mare i un fill negres que eren molt iguals: tots dos amb sobrepès, amb unes faccions d'ulls, nas, front i llavis que servrien per identificar una ètnia. El noi, d'uns quinze anys, portava una samarreta de color blau elèctric amb la inscripció «Col·legi Sagrat Cor de Jesús».

L'Indi no va anar mai a l'escola i jo vaig aprendre molt d'ella, però veient com va tot plegat, pensem que aviat també podrem veure gossos vestits amb samarretes del Sagrat Cor o del papa Francesc; i del Sr. Illa resant el rosari, gairebé segur.

Amb la gossa hem decidit que anirem al delta de l'Ebre a passar uns dies per capbussar-nos, per veure com tenim el futur.

Quan el santuari de Bellmunt no tenia carretera, s'hi pujava per un camí que, amb bon traç, et permetia arribar-hi en una hora.

Recordo que a mig camí trobàvem la font Vidranesa, i algunes vegades ens creuàvem amb l'ase d'en Pere l'ermità, que portava unes sàrries i que, tot sol, baixava a Sant Pere de Torelló. El ruc anava a les botigues del poble i el carregaven d'acord amb la comanda que portava escrita: garrafes de vi, pa, fruita, patates, oli... i un bon dia! per a tothom. Un cop carregat, es tornava a enfilat tranquil·lament muntanya amunt.

Ara, tot ha canviat molt. El santuari l'administra la burocràcia de la Diputació. Hi ha fet una carretera i l'ase ha tornat tot sol als records d'Anselm Turmeda i La disputa de l'ase, imprescindible per entendre que Amazon, Glovo, Telepizza i mil plataformes més són el nostre fracàs.

Esmorzar o dinar a Bellmunt, amb els cuinats de la mare d'en Pere, era una delícia. Avui, amb la carretera, tot és diferent. El ruc discuteix amb Anselm Turmeda, però també ho fan les mosques, els mosquits i fins i tot les puces. Fra Anselm disputa amb tots i, principalment, amb l'ase. Però avui cap animal no té dret a disputar res a la humanitat.

Avui, també, la mort treballa sense ganes, perquè entén que les vides han de fer el seu curs.

La natura té les seves lleis i les hem trencades. Ens
pensem que tenim de tot i el cert és que el nostre
TOT té un company de camí que es diu NO-RES.

Amb l'Indi observem la mar sense calma. Vaixells
carregats de contenidors, creuers farcits de gent
sense cap, iots de milionaris que van de port
a port per afartar-se de vanitat amb llagosta o
llamàntol.

Urbanitzacions, apartaments, càmpings, avions
a milers que transporten persones que s'escapen
i ningú no sap de què. Petroli, plàstics, bestioles
tractades com a matèria primera i mortes en
escorxadors per alimentar els descerebrats que
som tots nosaltres.

Els polítics administradors ara també són propie-
taris feliços, perquè cada any se superen les xifres
de l'any anterior. Autodestrucció democràtica o
democràcia cap a l'extinció. De fet, ni en són
conscients. Són tan inútils que no saben distingir
un mosquit d'un voltor.

LO SOMNI

Píndar (517 aC – 437 aC) va néixer a Tebes, la ciutat de les set portes, de guerres, traïcions i derrotes. Tot un món d'estrofes i antiestrofes a Heròdot de Tebes, a Hipocles, a Cromi d'Etna i a molts més. Odes i odes per cantar fets extraordinaris, però tan inútils com els d'avui.

Cantar a Heròdot perquè va guanyar una cursa de carros és tan absurd com cantar avui al resultat d'una cursa de Fórmula 1.

Un fet extraordinari seria que les vaques parissin eugues, i les eugues, elefants. També que els mascles parissin femelles, i les femelles, serpents de Montpeller. Lo somni permet viure al món real, on els nostres ancestres apareixen de nit i hi podem parlar i a vegades discutir o fer-hi l'amor fins a l'hora que la lluna cau a la mar.

La realitat està feta de crims, de degollats, afusellats, decapitats, torturats i violats. Per tant, la realitat no té lluna ni té somni. La realitat no és la mort. És morir cada dia i continuar viu.

CONCLUSIÓ

El dia es va llevar estrany. Amb el poeta i rapsoda Gabriel Salvans, el meu cosí Ramon, el meu germà Toni i la seva dona Victòria vam anar amb bicicleta per les ribes del Fluvià. L'oratge va canviar de manera sobtada. Gavines, tórtres i gavians estaven molt revoltats i en pocs minuts una onada de calor va portar un immens núvol de pols del desert. Vam arribar a la mar i tot d'una vam veure, astorats, que del cel anaven caient patates fregides i una pluja de poetes: Martí i Pol amb el seu amic Ramon Cotrina i tot el Grup de Vic, Espriu, Rimbaud, Pilar Cabot, Segarra, Neruda, Paul Verlaine, Anna Dodas, Lorca, Christine de Pisan, Walt Whitman, Baudelaire, Shakespeare, Ruyra, Pessoa, Machado... ah!, i el poeta del vi, Omar Khayyam. Hi eren tots. Quan va caure Salvat-Papasseit, el poeta i rapsoda Gabriel Salvans va udolar com un llop —En Salvat, no! En Salvat, no!— i en un tres i no res es va despullar i, nu com quan va arribar al món, es va capbussar a la mar per salvar en Salvat. L'espectacle era apoteòsic, perquè vam veure que la vaca cega i el cavall de Calígula s'endinsaven a la mar barrejats amb les patates, i després una multitud d'humans i bestioles arribaven a la

platja. El primer a entrar a l'aigua va ser Cató el Vell acompanyat de la república. Elefants, lleons i cabirols també venien a centenars. En un instant de calma, un sauri cocodril d'aigua salada que va sobreviure als dinosaures va sortir per explicar que tots els poetes, també el nostre estimat amic poeta i rapsoda Gabriel Salvans, s'havien convertit en sèpies. Un servidor, amic de sempre dels sauris, li vaig pregar que ens anés informant. Va explicar que les sèpies es menjaven les patates i que en un no res els elefants es convertien en calamars gegants. Llavors vam veure que venien milers i milers de micos i que uns papions sagrats d'Egipte intentaven convèncer Oriol Junqueras i el Dr. Francesc Codina de Vic perquè se submergissin. També vam veure un mico petit vestit d'infermer que donava la mà a Joan Tardà, que, dòcil i sense veu, es va treure les ulleres i es va enfonsar com un còdol de riu.

El meu net Sergi, savi doctor de mil universitats i gran pensador però no gaire, va entrar a la mar acompanyat d'una mosca d'ase. Es van capbussar i, immediatament, un peix rap els va oferir convertir-se en peixos lloro, cosa que van acceptar; el doctor Sergi, de seguida, molt content per allò de repetir-se, però la mosca d'ase no ho tenia clar. Finalment, veient la mirada del peix

rap, hi va accedir sense queixar-se.

Una munió de persones vestides de negre van arribar per salvar-se. Eren jutges i n'hi havia a milers. Van parar en veure que, com una aparició del santuari de la Mare de Déu de Lourdes i també vingut de França —amb patinet elèctric i a tot córrer— venia el president Puigdemont, qui, com un llamp, es va endinsar a la mar al mateix instant que els jutges cridaven «¡A prisión! ¡A prisión!». El cel rogenic va tronar i una pluja de suc de tomàquet va caure damunt de tot el poder judicial, que va quedar vermell com de sang.

El cel es va posar a ballar, i milions d'estornells van començar a volar tots junts per sobre de la mar i la platja. Eren la quitxalla de tot el món, que, innocents, encara tenien ganes de jugar i estimar-se. Llavors vam observar amb tota claredat que la basílica de la Sagrada Família entrava a l'aigua, amb bisbes, cardenals, capellans i diaques. El cardenal Omella anava repetint «Paraula de Déu, obra de Déu», i tots contestaven «Lloem el senyor! Lloem el senyor!». Lloaven el senyor, però finalment la basílica es va esmicolar i va desaparèixer. El mateix va succeir amb tots els edificis de tot el món.

Els estornells van explicar que l'Ajuntament de Barcelona va baixar pel riu Besòs i que l'alcalde i els consellers anaven tots amb tanga. La Sra. Colau, que també havia convidat el presidenciable Salvador Illa, portava el penó de santa Eulàlia, i l'alcalde Collboni, la banda creuada i la vara corresponent a l'autoritat municipal. L'amic sauri va sortir un instant per informar-nos dels jutges. El peix rap els va advertir que serien garotes, i així va ser.

Sabent l'interès pel nostre amic poeta i rapsoda Gabriel Salvans, també ens van dir que menjava tantes patates que ja era la sèpia més gran mai vista. També va observar una discussió entre el cardenal Omella, amb mitra i bàcul, i la senyora Colau, en topless. Es veu que el peix rap els va fer saber que només es podien salvar com a llobarros i sardines. El cardenal exigia que els del clero fossin els llobarros i la Sra. Colau li deia que de cap manera els de l'Ajuntament serien les sardines. Finalment, com era d'esperar, el peix rap es va enfadar i ara corren tots de panxa a terra. Són llenguados.

El papa de Roma, el rei d'Anglaterra, imams, aiatol·làs, rotaris, dictadors, oligarques, maçons, rosacreus, cúria cardenalícia, abadesses i abats,

monjos i monges, gurus, el dalai-lama i milions de membres de totes les sectes van ser devorats en uns instants per milions de milions de formigues, que també van fer desaparèixer urbanitzacions, cases, ports, aeroports i el temple romà de Vic, que encara resistia.

Els Borbons i les Borbones van venir tots junts acompanyats de l'advocat constitucionalista Miquel Roca i Junyent, que, en entrar a l'aigua, va voler negociar amb el peix rap; aquest, sabedor de les seves martingales, se'l va mirar de trasantó molt empenyat. I ara tota la borbonada i el constitucionalista Miquel Roca són meduses llefiscoses, gelatinoses i urticants.

Lluny del Fluvià i el Besòs es podien veure immenses muntanyes de formigues més grans que els Pirineus i l'Himàlaia. La Maru, parella d'en Salvans, que també venia amb nosaltres, va dir que no podríem aguantar gaire més. Cert, però encara va aparèixer el meu amic Toni Casassas, que sempre va tard, acompanyant el poeta i dramaturg Lluís Solà, que portava el llibre Llibertat i sentit i li deia a en Toni que volia veure les sirenes. En Lluís va entrar a la mar acompanyat d'en Toni i es va veure claríssim que centenars de sirenes els acollien i els convertien en

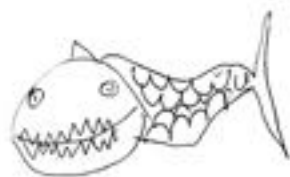
peixos mandarins, considerats els més bonics del món.

Pel que fa a tots els gossos de la terra, només de tocar l'aigua es convertien en dofins, i nosaltres, tots els que vam veure com el poeta i rapsoda Gabriel Salvans es capbussava, finalment vam entrar a la mar i, en un moment, el peix rap ens va convertir també en peixos mandarins. En capbussar-me, vaig pensar a amagar-me amb les valquíries, filles d'Odin, comandades per la deessa Freia; les vaig veure: eren bellíssimes, però només de mirar-les es van convertir en cignes. Les valquíries són verges, molt més que les marededéus trobades. Finalment, igualment que un lleó engabiament abatut pel rei Faruk d'Egipte, vaig acceptar ser peix mandarí. Explico aquest fet perquè és tan cert com que el cel no és de ningú, i així va passar. El sauri cocodril va venir per explicar-nos que la sèpia gegant volia tornar, però el peix rap va dir que ni pensar-hi, sentenciant «Sèpia ets i sèpia seràs!».

A la posta de sol, els estornells van fer dibuixos meravellosos al cel i finalment es van capbussar i es van convertir en cavallets de mar. Totes les espècies es van entendre: els peixos mandarins, el peix rap, les sirenes, els dofins i tota la resta

d'habitants de la mar, i tots junts van cantar
L' hora dels adéus. Els cavallets ploraven
d'emoció, però, tot d'una, les muntanyes de
formigues es van precipitar a l'aigua i milions de
milions d'aquests insectes se la van beure i van
eixugar la mar. Tot va desaparèixer, i ara
formigues gegantines caminen i treballen per
construir grans formiguers. Ara tot és seu, i ningú
no sap si algun dia, al nostre planeta, hi tornaran
els dinosaures, els estornells o els cavallets de
mar. Ningú no sap res, però segur que tot es perd
en perdre la innocència.

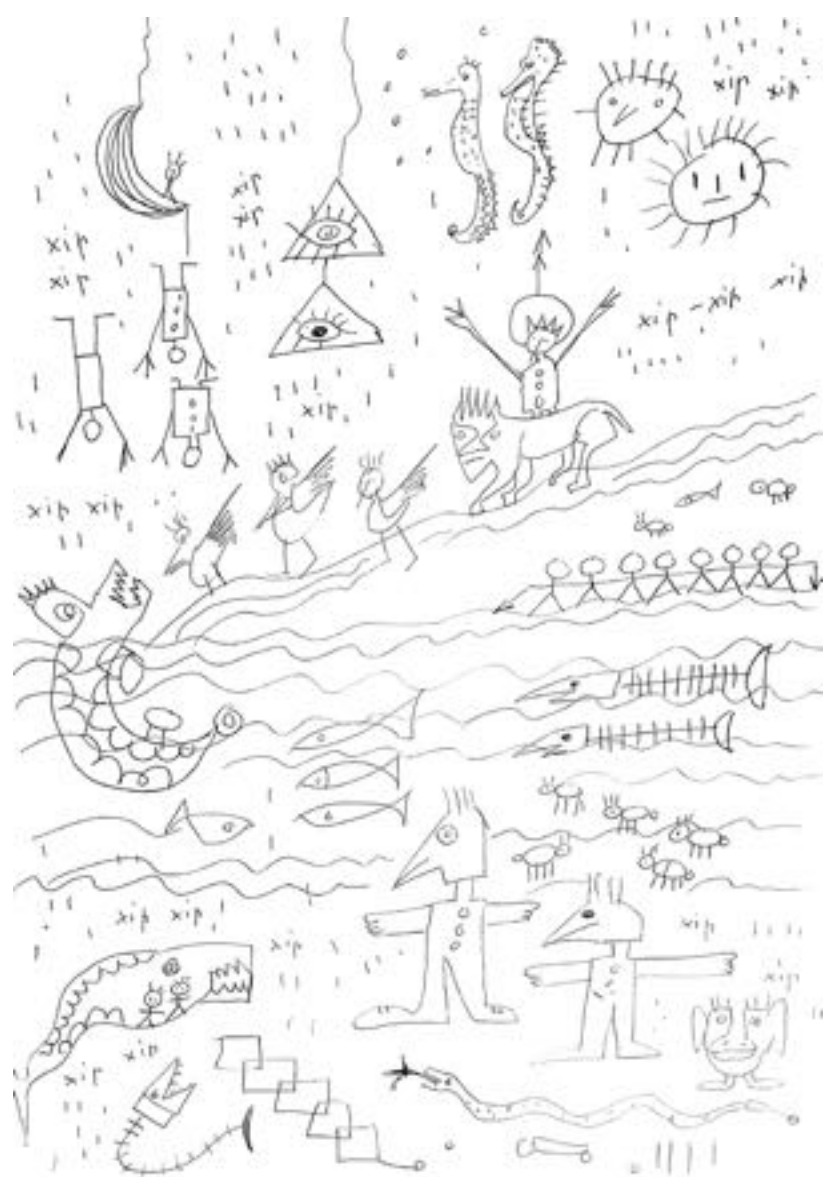
Si no haguéssim escrit mai res, si no tinguéssim ni
números ni lletres, la nostra vida hauria estat un
gran poema que no hauria escrit ningú.

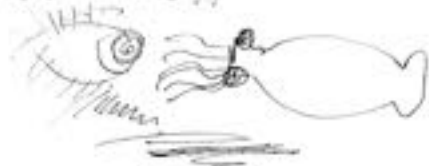

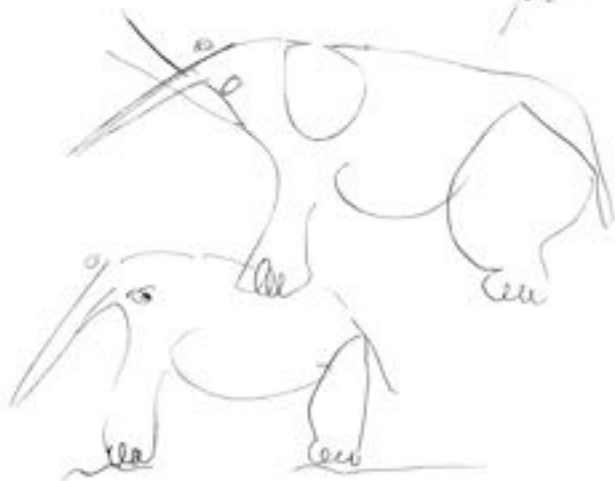

Handwritten scribbles at the top of the page.

Two lines of handwritten text, possibly names or labels, written in a cursive style.

SURREALISME

En aquest poemari, alguns lectors hi podran veure un xic de surrealisme, però, tant a les tertúlies com als debats dels parlaments, el surrealisme hi és molt més present que en aquesta obra.

Si el surrealisme proposa una teoria de l'inconscient i l'irracional com a mitjà per canviar la vida, la societat, l'art i la humanitat, és evident que ha triomfat. Però també s'ha d'explicar que André Breton, impulsor del moviment surrealista, obre l'espai a Dalí, Miró, Picasso, Remedios Varo, Frida Kahlo, Marc Chagall, Dora Maar i tants i tants d'altres; i, com sempre passa i ha de passar, Salvador Dalí n'és expulsat.

Aquest moviment també s'inspira en l'obra de Sigmund Freud, personatge nefast denunciat, fins i tot, pels seus deixebles. Freud va explicar que els orgasmes femenins podien ser vaginals o clitorians. Aquesta afirmació ha estat la culpable d'infinat de fracassos, principalment en les dones, que han buscat un orgasme pràcticament impossible d'obtenir. Freud ens ha fet fer gimnàstica a tots plegats de manera absolutament

inútil; per tant, la seva obra La interpretació dels somnis no té cap valor, perquè sempre va ser un verdader farsant. Els orgasmes són massa importants perquè Freud en parlés sense coneixement. Sort en vam tenir, però, que el 1929 Salvador Dalí va pintar El gran masturbador, que expressa la masturbació com la relació sexual pura.

NOTES

El Satisfyer desmenteix absolutament Freud.

Oscar Wilde diu que «el món és un teatre, però té un repartiment deplorable». Sí, i apareix el surrealisme.

André Breton volia mantenir la puresa del moviment surrealista i, entre altres, va expulsar-ne Salvador Dalí i Antonin Artaud. Crec que la interpretació pura que en fa Breton el converteix en un dogma i deixa de ser surrealista.

Si es deixa treballar el subconscient i es volen interpretar els somnis, pot aparèixer —o no— una fase creativa; però mai, ni en els pitjors moments de les decadències, la humanitat no havia adoptat,

com passa avui degut a les noves tecnologies, el rol d'idiotes criminals, on s'utilitzen tots els mitjans per tal de saquejar, robar o viure de l'erari públic infinitament.

Molts poetes, escriptors i pintors surrealistes es van exiliar. Voldria recordar Remedios Varo, que va néixer a Anglès. Crida l'atenció que al món surrealista de 1936, quan el Grup Logicofobista va presentar una històrica exposició a la llibreria Catalònia de Barcelona, hi participessin tantes dones, com Maruja Mallo o Nàdia Sokolova. Remedios Varo es va exiliar a França el 1937 i va viure a París fins a la invasió nazi. El 1941 es va exiliar a Mèxic. La seva obra, excel·lent, es pot veure als principals museus del món.

La seva mare li va posar el nom de Remedios en memòria de la patrona d'Anglès, la Verge del Remei.

Vull advertir que tots els personatges que apareixen en aquest poemari són inventats. Qualsevol coincidència amb persones d'avui o del passat forma part de la imaginació dels lectors.

Sant Joan de les Abadesses, 7 de juny de 2024. A can Pont de la Pineda, a Vilanova de Sau, l'Indi, assabentada que aquesta primera part del poemari estava acabada, ha udolat i, amb les orelles envellutades, s'ha posat les ales que li van regalar els pardals i ha volat per anar a capbussar-se amb els poetes. Ho ha fet al costat del savi Ramon Cotrina i de la Bruna i en Juli, poetes de Nadal, que coneixia prou bé. Se'ls ha mirat a tots i, amb el misteri de la llum, tot fent babarotes ha marxat amb els dofins.

2a PART

DIES D'EXTREMA DRETA

Extrema dreta, com sempre. Els déus són d'extrema dreta i els diables, també. Només la mort és d'esquerres, però els cementiris, no.

Vaig llegir el poemari d'odes i epopeies escrit per en Nan Orriols i, tal com ell em va demanar, vaig anar al cementiri de Sant Joan de les Abadesses per ensenyar-lo a en Ramon Cotrina. Vaig esperar una estona asseguda a prop del nínxol d'en Raimon Casellas. Tot d'una va aparèixer en Cotrina somrient. Se'l veia feliç. Va asseure's al meu costat i va llegir el poemari d'una llambregada. «Si veus en Nan, digue-li que em vingui a veure» i, vestit de xiprer, va desaparèixer. El cert és que en Nan viu molt amagat, però de ben segur que el gos de la veïna el trobarà. De fet, jo soc la veïna.

Una nit, no fa gaire, saltant per la finestra va aparèixer en Nan a la meva cambra i em va demanar que llegís el poemari. Ell anava en pijama de ratlles, com els que portava en Rock Hudson quan volia trobar-se amb la Doris Day. El ca no va dir res, es feia l'orni, com si es coneguessin de tota la vida.

En Nan em va explicar que a Roda de Ter hi ha una fundació que porta el nom d'un gran amic d'en Ramon Cotrina, el poeta Miquel Martí i Pol, i que per uns instants va pensar ensenyar el poemari a la Montse Caralt, directora d'aquesta institució, perquè els membres del jurat d'un premi d'aquesta fundació se'l miressin i hi diguessin la seva.

Passats un parell de dies, una nit negra, sense estels ni lluna, va tornar a aparèixer en Nan i, sabent que dels vius no es refia de cap, em va deixar una bossa amb tots els llibres dels membres del jurat i em va dir que els llegís. Va marxar a trenc d'alba dient que s'estaria una temporada enlloc, però que el gos el podria trobar. Vaig començar a llegir les novel·les d'Antoni Pladevall —doctor en filologia clàssica i professor de grec i llatí— La clau anglesa, Terres de lloguer i fins i tot els poemes Les noies de l'hoste. De Jaume Coll Mariné vaig llegir Quanta aigua clara als ulls de la veïna, i em va agradar que toqués el baix i el contrabaix. També va estudiar filosofia a Barcelona, i algú em va dir que estava fent el doctorat sobre l'obra de Segimon Serrallonga, del Grup de Vic i també amic d'en Ramon Cotrina. Joaquim Ruyra, narrador de M. Lluïsa Julià i Capdevila em va captivar; el vaig gaudir, com

també tota la seva obra dedicada a Montserrat Roig, Rodoreda, Maria Mercè Marçal, etc. A casa guardo un llibre de Ruyra (Jacobé i altres narracions) que crec que me'l van regalar. Un tresor. El cert és que l'obra de Julià i Capdevila em va agradar molt.

Vaig a veure en Ramon Cotrina, tal com em va demanar la veïna. Vam parlar molta estona, fins i tot dies i nits. Em va dir que el poemari li agradava molt, però que continuï llegint sempre Cohèlet i deixi la vanitat i els pedestals per als altres. Vaig comentar-li que no tenia gens clar si valia la pena haver viscut en aquest món. Em va dir que només val la pena per com de precioses són les noies i les veïnes, que canvien constantment el color dels ulls i dels cabells, i que només té sentit perdre el cap per les femelles nues com el bosc, perquè vestides perden molt. «No sempre», va concloure. En això vam estar d'acord.

Li vaig explicar que ara, a tot el món, els homes van en calçotets i samarreta de cotó blanc, i que ningú no llegeix res ni tenen cap interès pels ocells ni les boscúries. Vaig explicar-li que molts

volen figurar-se savis perquè estudien filosofia i fan doctorats. Va dir-me que me n'allunyi i que no els faci cabal, que val més un Florenci Crivillé autodidacte que gairebé tots els sòmines del món que estudien per savis. També em va dir que Martí i Pol, el seu amic, treballava a la fàbrica de Roda de Ter, i que les poesies veres es fan somiant papallones i escots que esclaten de noies casades i solteres. També hi vaig estar d'acord.

Aficionat a la cuina com era, fent un xic de cagarel·la em va dir que les sèpies són bones menjades fins i tot fredes, tallades a daus i amb maionesa. «Menja't en Gabriel Salvans, el poeta i rapsoda», em va dir. Per acabar, va assegurar-me que, mort, es viu molt bé, però que passejar-se en calçotets i samarreta de color blanc li faria il·lusió.

«PESCADOR DE VOCACIONES»

Al Col·legi Sant Miquel de Vic, en un edifici ruïnós i amb uns mestres que ens apallissaven i turmentaven fins i tot amb sang, un dia va aparèixer un frare de Sant Joan de Déu que ens va dir que era un «pescador de vocaciones». Després d'explicar-nos l'obra del santíssim sant, ens va informar que els que volguéssim anar al seminari de Pamplona per estudiar i acabar servint Déu des de l'orde de Sant Joan, li comunicuéssim.

Vaig veure la llum: marxar lluny independent, sense la tortura diària de capellans reprimits sexuals de mà freda i de mala bava a quilos. El frare em va atendre i em va demanar l'adreça per anar a veure el meu pare. Es va presentar al migdia i, amagat, vaig escoltar la conversa en què el frare explicava al meu pare la meva vocació d'entregar la meva vida a l'orde de Sant Joan de Déu. El meu pare el va escoltar i li va dir que jo no tenia edat per decidir, i que si quan tingués divuit anys continuava sentint la santíssima vocació ja li faria saber. El meu pare em va salvar, i el pobre frare va marxar amb la cua entre les cames, la caputxa que plorava i les sandàlies sagnant.

De fet, crec que el meu pare es va equivocar, perquè estic segur que de frare hagués progressat a priori, i també a presidir l'orde; més tard, cardenal i fins i tot hagués lluitat per ser el papa de Roma. Això sí, rodejat de les millors i blanquíssimes monges, sempre les més joves, de llavis molsuts i pits de mel. Sempre he pensat que un noviciat i un harem són el mateix, i que cap déu no podrà lluitar mai contra les hormones, perquè si un dia algú va exclamar «Com mamella de monja!», també un cardenal de Castella de la cort d'Isabel la Catòlica va sentenciar allò de «Polla dura no cree en Dios».

Llavors, tot somiant vaig veure clarament que les monges anaven en minihàbit i sabates de taló vermelles de xarol. Li explicaré al meu mestre i savi Ramon Cotrina, per si el somni és un presagi o no cal fer-ne cabal. Perquè també, en un moment d'esclafit fantàstic, vaig veure com tot el clergat i les monges ponien ous com les formigues i es reproduïen d'aquella manera tan misteriosa. El cardenal Omella els feia més grans, com els de Pasqua de xocolata o com els d'estruç. En despertar-me, tots els carrers eren plens a vessar d'ous, milions i milions d'ous. «Obra de Déu», vaig pensar.

Veure tertulians, polítics, personatges premiats, actrius i músics de tots colors cansa molt. Actuen amb la inconsciència del pregadéus mascle, que no sap que després de copular la femella, aquesta se'l menjarà. No tenen consciència de la realitat i creuen que tot és infinit. No veuen que ells van en calçotets i samarreta de cotó blanc i que alguns també porten mitjonets curts blancs, com portaria sant Joan Baptista si fos entre nosaltres. No veuen que elles també van amb calcetes de cotó i samarretes de color carn, com les actrius saltimbanquis de les comèdies estiuenques del Teatre Grec, que emociona tant i tant els fantasmes nocturns de dretes i esquerres que cobren de nòmina pública infinita i sempre robada.

Sant Marc, santa creu... Sí, sí... i santa Bàrbara no em deixeu! Aquests dies de la Festa Major de Vic tot ha esclatat. El món escup sang i pus i totes les meves cabòries de menjar-me la sèpia freda —que en realitat era el meu amic poeta i rapsoda Gabriel Salvans—, com em va aconsellar en Cotrina, se'n van en orris.

Al president dels EUA, Joe Biden, no li poden donar la pastilleta de l'eterna joventut, i el putero del Sr. Trump no li vol passar el secret de la trempera permanent, que no és altra cosa que la gelea reial de la reina de les abelles.

Esquerra, ara resulta que no és altra cosa que una cova de pirates encapçalats pel neuròtic Oriol Junqueras, que a l'Epopeia ja s'ha submergit acompanyat pel Dr. Francesc Codina, de Vic. Es veu que, en ser tan catòlic i pregant a sant Miquel dels Sants —trinitari perseguidor de jueus amagats—, ha sortit de la mar de nit i fent veure que ell era bo perquè «el junquerisme és amor», però en realitat es dedicava a fer trapelleries de les més terribles i només pensava en el seu gaudi de catòlic gelós i envejós.

A Madrid voldrien que els jutges sentenciessin i executessin, que és el que fan, i el fanàtic rei franquista, vestit de militar, va amb la filla arreu per animar el glorioso Ejército que es prepari per si ha de salvar, com sempre, «la sagrada unidad de la patria».

De fet, avui és un d'aquells dies que, atribolat, he marxat a veure Artemisa, deessa grega de la natura salvatge i protectora de la castedat. Ha vingut el seu germà Apol·lo i m'ha fet fora del llit,

no fos que, per un cop a la història, la meravellosa Artemisa anés moguda, i així he acabat el dia.

EL TRASTER

Transitant per camins del Pirineu vaig veure la veïna, amb el seu ca, en Tornassol, que traficava per les margeres. Em va explicar que collia valeriana per fer-ne essència, que guardava. «Els que prenen essència de valeriana viuen com morts però vius. També he comprat un traster en un edifici de Campdevàrol, i allà ens podríem trobar per llegir i escriure junts. M'agradaria llegir les poesies del poeta Martí i Pol. M'hauries de portar llibres, perquè damunt de l'espona del llit hi he posat una prestatgeria per guardar-los.» Vaig sentir un estremiment i vaig pensar en l'essència de valeriana: «mort però viu». Però el cert és que la veïna es fa mirar. Té de tot i els ulls blaus, com de llum dels estels. En Tornassol em va observar i sense obrir boca va dir: «Ja has llepat!»

Amb la primavera esclatada, les abelles pol·linitzaven quan, tot d'una, una hormona gegantina com un bou capat em va portar les claus del traster i pàrquing de Campdevàrol. «És el número 33. Demà a les 12 vine i porta els llibres». Em va dir 33, els anys de Crist i de sant Miquel dels Sants. En una bossa de BonÀrea vaig

introduir lentament L'àmbit de tots els àmbits,
Cada mot un món, La pell del violí i una
antologia poètica i, per si volia contrastar-los amb
altres poetes, Poemes escollits de Pere Quart i
Poemes satírics de Josep M. de Sagarra, per allò
d'«El senyor Pere Rahola / ministre sense cartera
/ decreta que torna enrere / en allò de la titola».
Ah!, i el poemari Suite de Parlavà, que Martí i Pol
dedica a Lluís Llach i a Miquel Insua.

A les 12 vaig entrar al pàrquing i el vaig veure
grandiós, amb centenars de trasters. Vaig buscar
el número 33 i vaig entrar-hi amb la bossa poètica.
En obrir el llum del damunt de la presta
tgeria de l'espona del llit vaig veure uns ulls
grossos que em miraven. Era un gamarús que,
immòbil, m'observava. El traster també era gran i
fins i tot tenia un escusat amb dutxa i una
nevera al costat d'una taula i tres cadires. En
mirar amunt, en unes barres travesseres vaig
veure un lloro que, en veure's descobert, va
començar a cridar: «Fernandito!, Fernandito!».
Als meus ulls esparverats, en Fernandito es va fer
gran com un indiot i vaig començar a pensar que
la veïna i en Tornassol no eren de fiar. Ella sabia
massa de mi, perquè a la nevera hi vaig trobar un
tàper amb cinc quilos de sèpia amb maionesa i un
pot d'olives. Vaig tenir claríssim que la veïna volia

que devorés en Gabriel Salvans, poeta i rapsoda de renom i, actualment, sèpia.

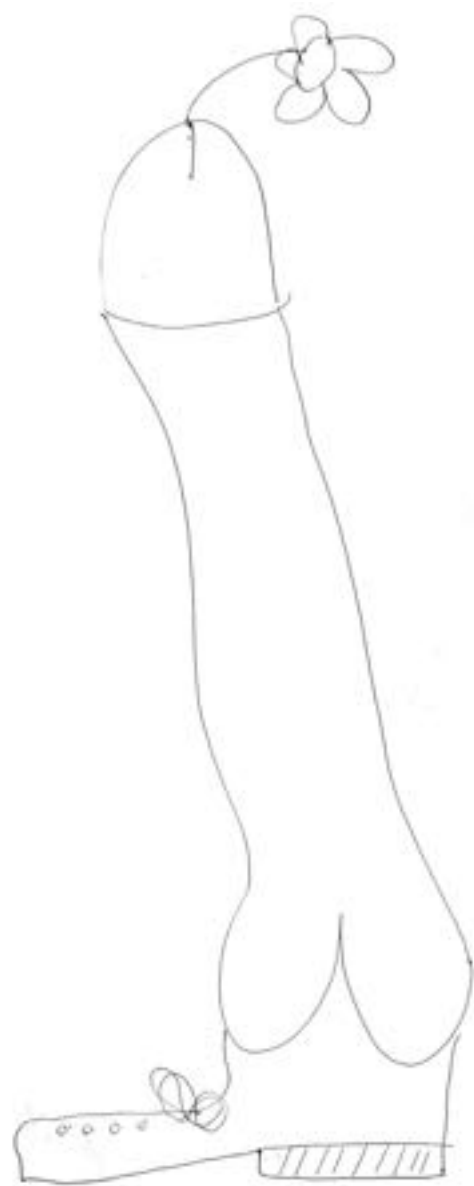
Vaig decidir quedar-me al traster per si venien la veïna i en Tornassol. Vaig passar el dia llegint Martí i Pol i vaig observar que, si llegia en veu alta, en Fernandito se sabia tot el poemari. Jo començava: «No parlo de claror per dir llum» i el lloro continuava: «sinó de l'olivera i el desmai». L'àmbit de tots els àmbits en Fernandito el va recitar tot amb veu de rapsoda consagrat. El gamarús mirava l'escena i no deia res, però en arribar el capvespre va marxar pel conducte de ventilació i no va tornar fins a la matinada. La veïna no va venir. Vaig menjar sèpia amb quatre olives i vaig observar que en Fernandito tenia una immensa bossa de pipes. Van passar uns dies i vaig poder veure coses extraordinàries, perquè els trasters estaven tots ocupats. Mirant pel forat del pany, vaig veure que la veïna tenia un altre traster i que hi venia cada dia amb en Jordi Remolins, periodista i escriptor amic meu, i això em va fer molt mal i vaig plorar. El lloro cridava «No miris! No miris!». Era claríssim que, quan el gamarús marxava, el pàrquing s'omplia i els trasters es convertien en espais on es practicaven coses estranyíssimes. Un dia fins i tot vaig veure la Dansa de la mort de la processó de

Verges encapçalada per Lluís Llach cantant Que tinguem sort. Finalment, tots els esquelets dansaires van entrar en un traster.

Tenia ganes de sortir per veure el sol però no podia, perquè em sentia molt lligat a en Fernandito i al gamarús i a tots els misteris que podia veure cada nit. Però el cert és que la sèpia amb maionesa s'acabava i hauria de fer un pensament.

Una nit, quan feia un parell d'hores que el gamarús ja era fora i jo m'acabava de dutxar, es va obrir la porta i van aparèixer en Tornassol i la veïna. Portava una bata de seda que canviava de color i els cabells esbullats, i vaig perdre el cap. Del tot inconscient, la veïna em va posseir. En un instant que vaig obrir els ulls, vaig veure claríssimament que ella els tenia blancs, com girats, i treia una llengua com de dragó de Comodo. Em va besar dies i nits, i amb la seva llengua bífida m'introduïa un líquid que alimentava el meu carall, que, dur com una pedra, no parava d'escopir. Finalment, una nit que al pàrquing una multitud va cantar el Cant de la Sibilla, al moment en què la Sibilla cantava «Jesucrist, rei universal / home i ver Déu eternal / del cel vindrà per a jutjar / i a cada u lo just

darà», la veïna em va confessar que m'estimava, i que si venia amb en Jordi Remolins era per convertir-lo en un cornut, i que mai va sentir cap plaer amb ell. També va explicar-me que, sabent del meu coneixement filosòfic dels miserables cagaelàstics que trinxen Catalunya pactant amb els espanyols, tenia un pla molt avançat per salvar la pàtria dels monàrquics, els catòlics i de l'Opus Dei, que la venen a parcel·les com si fos una urbanització. «Ara tornarem a fer l'amor tres dies seguits i després marxarem i t'ensenyaré el meu pla.» I amb uns mugrons durs com diamants, els ulls en blanc i la llengua bífida, vaig passar els tres dies com si només fos uns instant.

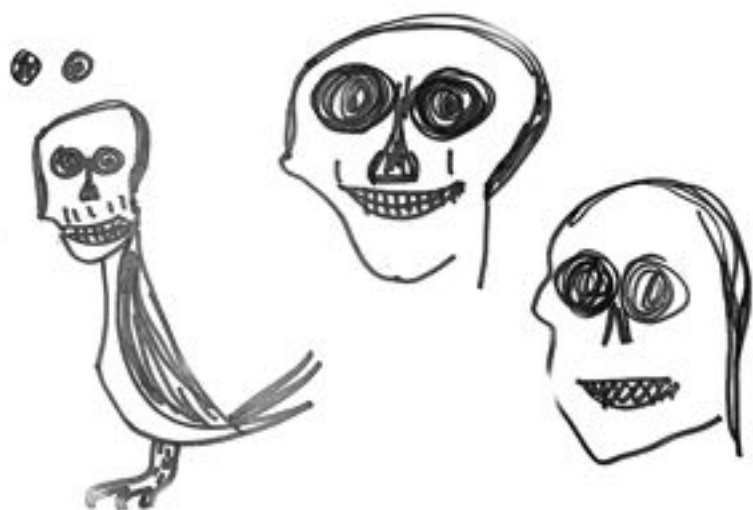

Pennis Sabates.

Eloji de l'estupidesa

3a PART

VALERIANA

Vaig pujar al Taga amb la veïna i en Tornassol. Des del cim vam veure el Montseny, la Mola, Montserrat, el Puigmal i Sant Amand. Vam embadalir-nos, però sabíem prou bé que polítics, sofistes, subvencionats, politòlegs, tertulians, esportistes, metges, investigadors i curanderos vivien amb el cap perdut intentant evitar la decadència amb mentides, Eufòria i concursos ridículs de cuina.

La veïna em va dir que encara no feia un any li va tocar la loteria europea, gairebé mil milions d'euros. És obligat que es respecti l'anonimat dels guanyadors, i ella va demanar al Banc Central Europeu cobrar al comptat. Va comprar les mines de carbó tancades d'Ogassa, i uns camions de transport internacional van descarregar centenars de caixes al seu interior. Vam baixar del Taga i, en arribar a Ribes de Freser, la veïna em va comentar que també havia comprat l'antiga colònia Recolons d'aquest municipi, que servia de centre d'operacions.

En entrar per la porta principal de la colònia, en Tornassol es va transformar en el verdader

professor Tornassol —company de Tintín durant molts anys— i va explicar-me que a les immenses naus cada dia es produïen centenars de tones d'essència de valeriana, que s'emmagatzemava en immensos dipòsits subterranis. També em va dir que els centenars de treballadors, gràcies a un xip que se'ls introduïa al cos en firmar el contracte, creien que treballaven en una colònia tèxtil i marxaven contents amb la setmanada. Que tenien magatzems de valeriana a Olot, a prop del Fluvià, i a Bellver de Cerdanya; i que estava parlant amb una associació de corbs mundial per si els volien ajudar. Els corbs són tan intel·ligents que creia que tenia la seva col·laboració assegurada.

Sapiguen que la valeriana és un somnífer natural molt eficaç. La seva essència, distribuïda pels rius i pous que alimenten la xarxa d'aigua domèstica, farà que tots els catalans visquin més tranquils, dormin més i treballin poc; que deixin de fer estudis i exposicions inútils, que cotxes i motos funcionin poques hores i que l'aeroport del Prat perdi el vuitanta per cent de la seva activitat, i el port de Barcelona, exactament el mateix. Els turistes pràcticament no sortiran de l'hotel.

Els corbs van comunicar que els gaigs i les garses també hi volien col·laborar. Ningú no ho sap, però, a l'hora malva, a Sant Joan de les Abadesses i a Sant Pau de Segúries no hi veureu còrvids; coloms i pardals, sí. Tots els corbs marxen cada dia a una masia a prop de Sant Andreu de Porreres, a la vall del Bac. Una noia dolça com la mel vinguda de la celístia amb diferents instruments musicals hi interpreta La fantàstica de Berlioz i els corbs queden com embuixats. Es veu que molts dies també hi van còrvids de Sant Ferriol i Castellfollit. Marxen a punta de dia i els podreu veure als camps o volant tot cridant per espantar escurçons i funcionaris.

El professor Tornassol em va explicar que encara s'estaven proveint d'arrel de valeriana i que en compraven arreu del món, perquè l'operació només tindria garanties d'èxit si s'allargava en el temps. La veïna em va dir que la valeriana no afectaria ni els peixos ni els amfibis ni els ocells, però les rates, sí. També va afegir que, en baixar l'activitat un vuitanta per cent, menjaríem molt poc i moltes granges de porcs i escorxadors haurien de tancar.

El Parlament de Catalunya només celebraria dues sessions idèntiques a l'any i els ajuntaments i les diputacions, també. Per televisió es repetirien de manera automàtica pel·lícules i concursos d'anys anteriors, i el telenotícies sempre seria el mateix, com passa ara, però presentat només per l'Ariadna Oltra, que ja viuria als estudis amb la família. Tots els agents de l'ordre que representen el desordre treballarien una o dues hores al dia, i tots els congressos, fires i les festes de menjar cargols de Lleida i calçots del Tarragonès es convertirien en petites trobades familiars, i ningú no menjaria més de sis cargols i quatre calçots.

Les presons tindrien sempre les portes obertes i els funcionaris de les garjoles treballarien una hora diària fent teletreball. En el cas de les defuncions, que serien molt escasses perquè el benestar dels ciutadans seria molt gran, en menys de dues hores les funeràries recollirien el difunt, que seria incinerat sense dol ni cap mena de cerimònia religiosa.

La natalitat augmentaria, perquè les parelles serien més a casa, i la menopausa s'endarreriria molt. Les criatures nascudes no plorarien mai i creixerien en pau i tranquil·lament.

Les escoles, instituts i universitats es tancarien per

sempre i els cursos es farien tots amb la col·laboració d'amics i familiars i, sempre que es volgués, a través de l'ordinador. Es podrien estudiar totes les carreres en tots els idiomes, encara que moltes no servissin per a res, com passa ara.

El Govern de Madrid no entendria què passa a Catalunya i es preocuparia molt, perquè la recaptació per l'IVA, taxes, impost de la benzina, etc. cauria en picat, i fins i tot hauria de demanar crèdits al Banc Central Europeu per pagar les pensions dels catalans. Els funcionaris governamentals també observarien que els catalans no gasten gaires diners perquè no consumeixen, i el ministre corresponent proposaria enviar-hi els investigadors del CNI per esbrinar què passa; fins i tot els jutjats estarien tancant. Això seria molt preocupant, perquè al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, a Madrid el consideren estructura d'estat de primer nivell. Però el cert és que els jutges treballarien poquíssim.

En el cas del futbol, bàsquet, handbol, etc., per televisió es repetirien els partits dels últims trenta anys, però només aquells en què sempre guanya un equip català.

El professor Tornassol també va explicar que era coneixedor de l'informe de la NASA The future we don't want, que explica que en pocs anys serà impossible viure a moltes ciutats espanyoles, principalment a Madrid i moltes del sud de la Península; que això representaria la desintegració de l'Estat espanyol, però que la presidenta Ayuso, la família reial, el president del Govern i els diputats es traslladarien a Santander per continuar gaudint dels privilegis atorgats pel criminal dictador Franco. «Si passa això», diu el professor, «deixarem de repartir valeriana a Catalunya i la subministrarem a Cantàbria o on sigui que s'instal·lin els hereus dels que van aplicar el Decret de Nova Planta».

A Catalunya deixariem de construir i es decretaria que la seva població ha de ser sempre la mateixa. Administrarien el país els fills de la valeriana que van estudiar autodidactes i es canviarien les lleis en benefici de tota la població. Els funcionaris serien cridats a tenir el mateix règim laboral que la resta de treballadors i, en cas de negar-s'hi, se'ls aplicaria el Pacte de la fam, que és el que van patir els republicans a la postguerra: ni feina ni menjar.

Em diuen la veïna i el professor Tornassol que ja estan preparats per començar immediatament,

però que esperen que el Molt Honorable Senyor Puigdemont torni de l'exili.

En sortir de la colònia Recolons, el professor es va transformar de nou en ca i la veïna va girar els ulls i, com una femella de dragó de Comodo molt excitada, em va dir: «Què esperes?». No m'ho vaig pensar dues vegades. Matí, tarda i vespre, i així he passat l'estiu. I ara tenim, com deia Martí i Pol, un no gaire de tot i una mica de res.

COMENTARIS

Vull transmetre el meu agraïment als amics que m'ajuden llegint el llibre quan encara és un projecte. Els seus comentaris em permeten millorar els escrits, el disseny i les il·lustracions. Moltes gràcies...

...a l'Esther Pujadas

L'Esther és la primera a veure dia a dia els escrits. És la meva correctora i és la meva tortura. Soc dels que penso que reglaments, normes, tradicions, constitucions, etc. es poden millorar.

L'Esther és estricta, i si al llibre heu llegit putero en cursiva, és perquè es veu que seria millor dir-ho d'una altra manera, tal com enllitar sembla que només significa 'ficar un malalt al llit' (aquest mot ja no l'heu ni llegit). També em diu que les variants dialectals (baleàric, valencià...) sí que és habitual escriure-les sense cap remarca, però les paraules inventades, no. Per tant, no em puc entorpar sense inclinar la lletra cap a la dreta. Sí,

l'Esther m'amarga la vida, però sort en tinc,
perquè a voltes té raó. Gràcies, Esther. T'estim.

...a en Gabriel Salvans

Amb en Gabriel ens veiem sovint. Comentem llibres, anem amb bicicleta, xerrem per passar l'estona i, els dijous, si es dona el cas, mengem arròs plegats. El cert és que últimament el veig més com una sípia o sèpia (tots dos són correctes; gràcies, Esther!) que com un poeta sense pedestal.

Em comenta en Gabriel que al llibre parlo d'en Raimon Casellas i d'en Florenci Crivillé, i que hauria d'explicar qui són. D'acord, té raó. Ho faré ara.

En Raimon Casellas fou periodista i col·leccionista, autor d'Els sots feréstecs, la primera novel·la modernista —escrita el 1901— que va donar inici a una de les èpoques més brillants de la novel·la catalana. Casellas va comprar un nínxol al cementiri de Sant Joan de les Abadesses malgrat no tenir cap relació amb aquest municipi, que en aquells anys era final de

línia del ferrocarril, i el 2 de novembre de 1910 es va suïcidar a la via del tren, final de vida o de via, tant li fa. El van enterrar de manera discreta, i no va ser fins al 2010, un segle després, que el van enterrar al seu nínxol, i un carrer d'aquesta vila porta el seu nom. En Florenci Civillé és un «home de fàbrica» i autodidacte, com Martí i Pol. En Florenci val un imperi: ho arxiva tot i guarda papers, carpetes i escrits que arreplega qui sap on. Durant molts anys va ser l'esperit i l'ànima del Museu Etnogràfic de Ripoll, i darrerament ha donat a la Fundació Miquel Martí i Pol el fons documental que ha recollit durant anys: llibres, vinils, material audiovisual, documents, cassets i 26 caps de d'arxiu. Electricista de professió, en Florenci va treballar molts anys a Sant Joan de les Abadesses amb en Joan Cotrina, germà d'en Ramon, poeta del Grup de Vic i amic de Miquel Martí i Pol. En fi, que tant títol i doctorat universitari de pedestal i Viquipèdia moltes vegades només fa nosa. No sempre, cert

---

...a la Montserrat Orriols

La Montserrat, la meva filla, em diu que haig

d'anar amb compte, perquè el personal voldrà relacionar els personatges de l'obra amb persones que existeixen a la meua vida i es malfiaran buscant respostes inútils. «En Tornassol, la veïna i el traster els trauran de polleguera», em diu, «i el sexe de llengua bífida el voldran interpretar». Té raó, però no deixaré d'escriure el que em vingui de gust per quatre sonats malaltissos.

Al llibre també hi surt en Sergi, net meu, que es converteix en peix lloro, perquè com a doctor i savi moderat, li escau molt. La Montserrat, de moderada no en té res, i això és d'agrair. Té clar que cal ser radicalment independentista i que la moderació és l'hormona dels cagadubtes.

...a l'Eusebi Puigdemunt

L'Eusebi, amic que sempre m'ajuda, lector i coneixedor de moltes històries del Ripollès, em comenta que el poemari li ha agradat, però que li agrada molt més el bestiari: formigues, sèpies, rap, gamarús, gossos, lloros, elefants, etc. Gràcies, Eusebi, ja ho comentarem quan presentis el llibre a la tardor, però ara només et diré que sort en tenim, del bestiari!

No has pensat mai, encara que sigui en somnis, poder volar? De fet, a vegades ho proves, com jo, i no aixequem el vol; però, de feliços, sí que ho som. Segur que un dia volarem lluny i ja no haurem d'anar a votar mai més.

...a en Quim Vañó

Un cop editat, presentarem el llibre a la sala d'exposicions Espai Art 60 d'en Quim. L'Eusebi ja en té ganes. Tu Quim dius que em quedo coses per dir, i que d'una manera o altra acabaré dient. Cert. Però la bogeria humana és tan gran que és impossible d'encabir en milers de volums. Ho faig en el surrealisme perquè tothom deixi anar la seva imaginació.

Avui ha mort Rosa Regàs. Tot el grup del Bocaccio i La Gauche Divine tenen dret a escriure el que vulguin i a fer el que els vingui de gust; però la veritat és que d'esquerres no en tenien res: van blanquejar el franquisme i la monarquia i van escriure principalment en castellà. I els cagamandúrries de sempre encara els donen la Creu de Sant Jordi, premis diversos i càrrecs ben

pagats; i, en el cas de la Rosa, la condecoració de Dama de la Legió d'Honor. Tots, uns bons vivants, però, deixem-ho clar, botiflers.

No acabariem mai, Quim; Espanya és això. El per mi impresentable alcalde Collboni, votat per tots els del 155 robant l'alcaldia a Trias, ara obre les portes al rei. Una vergonya. Però cal ser rebel i dir les coses que pensem sense contemplacions. Mai donaria la mà a cap Borbó, però tampoc a cap Colau ni ningú del PSC, del PP o de Sumar. Prefereixo anar a pasturar amb un ramat de grills i llagostes abans que passar un minut amb a questa colla de carronyaires.

...a en Ramon Comella

Amb en Ramon, cosí meu, anem molt amb bicicleta. M'explica que ha gaudit molt amb el llibre i que a estones no podia parar de somriure. També ha imaginat com de bé m'ho devia passar jo mentre l'escrivia. Tens raó, Ramon; deixar anar «la bola» i escriure surrealisme és molt beneficiós per a la salut i l'amistat, però també he passat

estones que em venien al cap la quitxalla enterrada viva per culpa de les guerres que tenen i no pararan mai tots els déus; i també és trist veure que, en pocs anys, el canvi climàtic tindrà unes conseqüències que ningú no vol assumir.

Enguany se celebra el dos-cents aniversari del naixement d'Anselm Clavé. Ateu, republicà, empresonat i exiliat, va aconseguir que la música arribés a tot Catalunya com a símbol d'unió i llibertat. A totes les escoles de Catalunya haurien d'explicar Clavé. Ramon, t'explico això perquè he escrit aquest poemari amb l'objectiu que els meus amics hi trobessin encara l'esperit o el fantasma de la llibertat, ves a saber! Ah, si Clavé obrís els ulls i veiés els horrorosos vestits de competició de les colles sardanistes! Segurament quedaria estabornit per cent anys més...

Avui és Sant Nin i Sant Non, protectors dels pagesos i hortolans. Nosaltres ens haurem de conformar amb prendre valeriana. També et diré que la veïna que surt amb el seu ca en aquesta epopeia no és de les valls del Ter ni del Freser, però que és ben cert que els dies de lluna plena corre de nit amb en Tornassol per molts pobles de la Garrotxa.

...a la Muntsa Verdaguer

La Muntsa és periodista, poeta i directora de Ràdio Roda. En aquest poemari no cau al mar amb els altres poetes perquè vaig pensar que ens quedariem sense aquesta emissora de ràdio, la de Miquel Martí i Pol; i també perquè de cap manera volia que es convertís en sèpia i no pogués veure-la més.

Muntsa, em dius que el llibre t'agrada i que és surrealista com jo. També em dius que t'agrada el traster de la veïna i que en vols un d'igual. Com sempre, jugues amb foc, encara que diguis que no. «El pardal va dir: 'Me'n vaig', i el llop va saltar, però no tenia ales.», sí, del teu excel·lent llibre de poesia No vull que m'estimis.

Em preguntes per les «babarotes» que fa l'Indi, la meva gossa, quan ja és llum a l'Univers. Dius que no coneixes aquesta paraula —és un sinònim de ganyotes—, i és que anem perdent la nostra llengua.

Si et regalo un traster, les babarotes te les farà en Fernandito, perquè el gamarús és psicòleg i només mira i escolta. Muntsa, t'estim molt, perquè sou la gent com tu els qui acolliu les veus

de la llibertat d'expressió sense filtres.

Ahh! D'Anselm Turmeda i La disputa de l'ase no te'n puc explicar res, cal que parlis amb l'ase; jo et diré on el trobaràs. Segurament també podràs parlar amb les mosques i els mosquits.

T'agradarà. Turmeda va escriure el llibre en català, però va anar a Tunis i va adjurar del cristianisme. No continuo perquè no acabaria mai, però sí que et diré que al traster de Campdevàrol, amb dutxa i excusat, taula i nevera, hi trobaràs l'Anselm i l'ase. Ja t'he deixat cent quilos de sèpia a la nevera, perquè t'asseguro que al traster et pot passar de tot; això sí, res de dolent. Sàpigues també que el teu traster és veí del meu. Sí, paret per paret.

...a la Marta Fosses

La Marta porta el restaurant El Casino de Borgonyà, on, al pati, una buguenví·lia centenària abraça tanta i tanta gent com l'alzina de Grândola, vila morena, cançó que va servir per començar la Revolució dels Clavells a Portugal.

La Marta acull, somriu, cuina de meravella i diu que no té temps de res; que encara no ha llegit el llibre però que l'hi ha agradat molt. Sí, no costa d'explicar, tot menjant un bacallà al pil-pil amb en Gabriel Salvans de company i amb la Marta i els seus. No costa d'entendre que la Marta se sap el llibre de memòria.

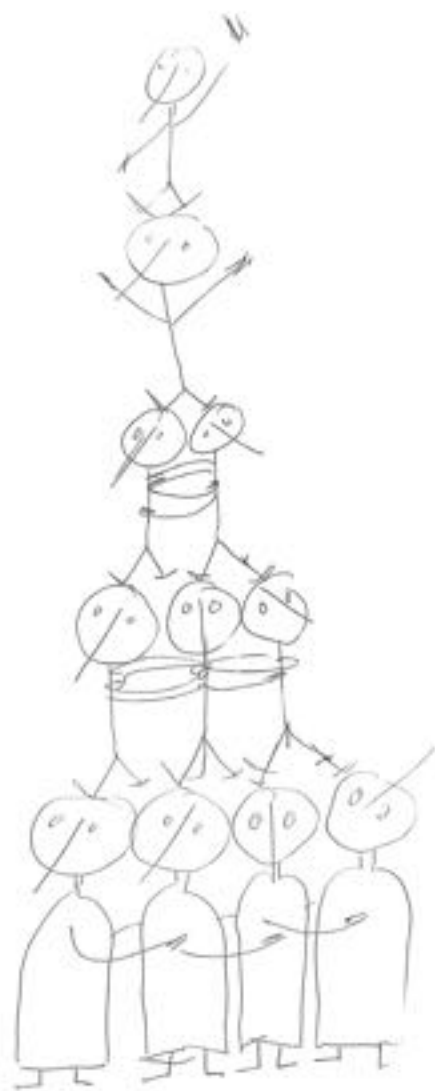

...a en Ramon Orriols

En Ramon, el meu germà ceretà i de la plana de Vic, empaita corriols i li agrada dibuixar ermites amagades o enfilades buscant el cel.

Moltes vegades, els simiots d'Arlés, Vallespir i la ratlla de França volen angoixar esperits benignes dels catalans de sempre. No podran mai. En Ramon és amic dels ocells i dels cérvols, i fins i tot d'algun gat fer que espanta simiots i esperits malignes que venen molt de Barcelona i rodalia.

Diu que el llibre li agrada perquè tot el que diu és ben cert; que l'ha trobat curt i que continuï escrivint, que ell ja es cuidarà de foragitar els simiots.

ADDENDA

Acabat el llibre faig un recull de reflexions que tenia pensades i escrites. No són pròpiament el llibre, però ajuden a entendre aquestes coses que no haurien d'existir però existeixen, i que només desapareixeran quan ens extingim.

TRAPELLERIES DELS CATÒLICS I AFILIATS MENTRE ELS ATEUS ESTAN DE VACANCES

Agost de 2024

Per entendre tot el que han fet el partit socialista i ERC aquest mes d'agost, vaig anar, sense anar-hi, al panteó d'Agripa, a Roma, dedicat a tots els déus i a les divinitats planetàries i la Verge Maria. Amb els ulls clucs podia escoltar els terribles crits dels déus en barallar-se; orb, escoltava les espases i el bram de la mort. Els déus lluiten sempre contra la llibertat, i també són els responsables d'inventar la mentida, el càstig i el perdó. Els déus són terribles, i les seves ensenyances sempre van acompanyades de sang.

El president de la Generalitat, Salvador Illa, va anar a Roma a buscar la benedicció del papa Francesc, que s'autoproclama representant de Déu a la Terra, com en el seu dia van fer Pere Aragonès i l'alcalde de Barcelona, Jaume Collboni, del PSOE però votat pel PP, que també va anar a buscar la benedicció de l'impostor.

Un cop beneïts, i amb el coneixement que al món dels catòlics les mentides es perdonen a canvi

d'una petita penitència, Marta Rovira, Salvador Illa, Oriol Junqueras, Ramon Espadaler i una munió de militants d'aquests partits i dels Comuns organitzen un aquelarre presidit i beneït pel president espanyol Pedro Sánchez. L'objectiu és Carles Puigdemont i tot l'independentisme català, amb la finalitat de convocar unes eleccions en què el president Puigdemont no pugui fer campanya, i una investidura a la qual no pugui assistir. Evidentment, els jutges hi ajuden i fan impossible el compliment de la Llei d'amnistia.

De fet, aquesta «arca de Noè» de catòlics i afiliats té com a objectiu principal explicar a tot Espanya que fan costat a la corrupta monarquia dels Borbons, imposada pel dictador i criminal Francisco Franco, i que també defensen com a dogma de fe els privilegis de l'herència franquista que els atorga una constitució feta amb trampes i amenaces.

Explico tot això perquè la finalitat de tots aquests personatges maltractadors no és altra que limitar la nostra llibertat, individual i col·lectiva. La llibertat és la capacitat d'escollir. És una idea que inclou no estar sotmès a cap subjecte diferent d'un mateix. Naixem lliures, però no és el mateix néixer en una república democràtica que en una

monarquia imposada. Els estats haurien de vetllar al màxim per preservar les llibertats. Limitar-les és la base dels acords d'aquests partits.

La Generalitat actual, presidida per Salvador Illa amb el suport d'ERC i els Comuns, ignora el canvi climàtic i vol ampliar l'aeroport del Prat, mentre a Barcelona es queixen de l'excés de turisme, ja impossible de suportar. El que interessa a l'Estat espanyol és rebentar Catalunya, esbudellar-la, destruir-la. Que es perdin la llengua i la nació. Si poguessin, fins i tot prohibirien els castellers. Aena vol cobrar més de Barcelona per poder mantenir els aeroports deficitaris de la resta d'Espanya. Tot, comprat i venut.

En fi, que mentre els habitants del delta de l'Ebre ja veuen el perill real de desaparició en molt pocs anys, aquí els de l'arca de Noè, presidits pel catòlic, apostòlic i romà Illa, membre de l'Opus Dei —secta que va pagar molts diners al Vaticà perquè santifiquessin monsenyor Escrivá de Balaguer, fundador de «l'obra de Déu»—, ignoren aquesta evidència flagrant.

El final de tot plegat el posarà el nostre planeta, que, fart de tants déus i republicans vestint sants i marededéus trobades, ens farà fora. I, com

s'explica en aquest llibre que teniu a les mans, Poemes, epopeia i odes de lo somni i la mar, ja no tenim la possibilitat de salvar-nos tornant a la mar.

Per acomiadar-nos, he pensat que podríem anar tots a abeurar-nos d'aigua de valeriana en un com de faig infinit d'aquells que trobàvem al Pirineu, i que tant el Sr. Illa com la Sra. Núria Parlon i el Sr. Josep Lluís Trapero poguessin conèixer el professor Tornassol, verdader savi i coneixedor del futur de la nostra espècie.

Aquests dies he acabat de llegir el llibre de Joan de Milany (pseudònim de Joan Sayós Estivill) Un aviador de la República, un llibre que corglaça. Joan Sayós, que vaig conèixer personalment als anys setanta a Sant Quirze de Besora, era humanista, republicà i compromès en la defensa de les llibertats. Es va exiliar a França i va estar anys al camp d'Argelers i en d'altres, d'acord amb les circumstàncies de la guerra a Europa, i va veure com molta gent es moria de fred i de gana.

Plaute va escriure, dos-cents anys abans de Crist,

«L'home és un llop per a l'home» (sí, la cosa ve de lluny), i Joan Sayós, «Tampoc no és possible que la simple reflexió intel·lectual permeti saber què significaria sentir-se privat de llibertat i humilitat, tractat com una bèstia».

Sayós va tornar a l'Espanya franquista i l'obligaren a fer el servei militar. Va lluitar per res. Milers de persones van morir per res. Els seus valors no serveixen per a res, com el seu ateisme.

Avui, agost de 2024, Ramon Espadaler, també fill de Sant Quirze de Besora, catòlic i de l'Opus Dei i que sempre ha viscut de l'erari públic, és conseller de Justícia del Govern del fanàtic Salvador Illa, i el monestir de Montserrat celebra el seu mil·lenari, que durarà quinze mesos. Dels que van morir de gana i van lliurar la seva vida per defensar els valors republicans i humanistes i el dret de ser lliures d'esclavatges, no se'n recorda ningú. Per fer una mica més el ridícul i fer una mixtura de marededús, monestirs i escolanies, els castellers surten del carrer i fan un castell a l'interior del monestir.

Tot és surrealisme, i haig d'aclarir que escriure, somiar o fer de poeta sense lletra no costa gaire, però veure que alguns correctors et volen corregir l'obra cansa molt: discussions per comes, accents,

guionets i paraules interpretades de mil maneres. Finalment, en Gabriel Salvans diu que Salvat-Papasseit va amb guionet, i té raó. Ens extingirem discutint el Codi d'Hammurabi, però no farem res per defensar els innocents.

Avui, 12 de setembre, tots els diaris subvencionats amb diners públics diuen que la Diada va a menys, que l'independentisme afluixa. Després de tanta i tanta manifestació, per cansament, la participació disminueix, en veure que manifestar-se no serveix per a res.

El rei emèrit espanyol diposita tota la seva fortuna a Abu Dhabi, on la trobaran els seus hereus. Són diners robats. Aquí, la futura reina es prepara en acadèmies militars per si cal defensar la fortuna amb tancs i avions. La Guàrdia Civil, la Policia Nacional i els Mossos d'Esquadra obeiran ordres per defensar la Constitució i els representants dels tres poders: els del poder judicial, amb els jutges vestits de negre; els del legislatiu, vestits de Duralex, i els de l'executiu, dedicats a vendre fum i a encantar serps.

Si hagués de donar un consell als organitzadors de les diades de l'Onze de Setembre, els diria que deixéssim de manifestar-nos presencialment i que ho poguéssim fer de manera telemàtica, així s'acabaria qualsevol discussió sobre el nombre de participants.

M'agradaria recordar que m'agrada combatre la impotència que sento de no poder fer res contra els déus i els dogmes llegint els llibres que van escriure autors que ja van entendre que la humanitat havia canviat l'univers per la lluna. Els filòsofs clàssics ajuden molt: Fernando Pessoa i els seus heterònims; uns, poetes, d'altres, filòsofs i, tots, excel·lents. Stefan Zweig, que, poc abans de suïcidar-se ja va escriure què passaria si els jueus volguessin tornar a Palestina (ell era jueu); va morir el 1942, i cal llegir la seva obra perquè ajuda molt a entendre aquest present que vivim avui. També llegir Jorge Amado, brasiler i comunista, però que et regala la fabulosa existència dels orixás a la vida dels hereus dels esclaus. Tots plegats, junt amb els meus Jacint Verdaguer, Francesc Pujols, Josep Pla, Josep Maria de Sagarra i d'altres, m'han ajudat molt.

He escrit el llibre amb Dalí, Picasso, Ruyra i molts d'altres, i també acompanyat d'amics, quitxalla de

totes les edats i sargantanes. El cert és que tot ha estat un somni que m'agradaria allargar encara un xic més...

